

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Caput XXI. Omissio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

pater officio demum iudicis cogitur dotare ſi-
liam l. 22. §. 6. ſol. matrim. Ergo ipſo jure non
tenetur. Campegius part. 1. de dote q̄ſt. 3. n. 1.
Ludov. Gomez in §. omnium. Inſt. de action.
n. 31. Ubi hoc tantum de actionibus perſona-
libus intelligendum eſſe concludit. Addita ra-
tione, q̄d q̄vi teneatur officio iudicis, bene
& realiter teneatur, cum illud ſe habeat in-
ſtar realis actionis, Bart. in l. 4. §. Cato. in 3.
diſpoſitione. num. 5. ff. d. V. O. Bald. in cap. 1. col.
8. de probat. l. quādam 9. §. is autem. ff. de
edend. q̄vanq̄vam ſi intelligamus largo modo,
etiam is dici poteſt obligatus, q̄vi officio iudi-
cis mercenario convenitur. Bart. in l. ſin. ff. de
injur. Alex. in l. 1. col. antepenult. ff. de jurisdict.
Dec. in l. 1. col. 9. C. de Edend.

II.

Officium iudicis eſt facti. gloſſ. ad §. ſuper-
eſt ibi ſed in facto. Inſtit. de action. Q̄d autem
in facto conſiſtit, illud merito & facti eſſe dici-
tur, nec videntur iſta inter ſe diſferre. l. 1. ff. de
jur. & facti. ignor. c. 1. de conſtit. in 6.

Limita procedere, q̄vando officium iudicis
conſideratur, q̄voad executionem & admini-
ſtrationem: ſecus ſi per ſe illud tanq̄vam ha-
bens iurisdictionem accipitur, hoc enim in
caſu potius id iuris eſſe dicitur. arg. l. ius dandi
3. ff. de tutor. & curat. datis l. illicitas 6. §. univer-
ſas 8. ff. de offic. preſtit. Dyn. ad §. ſuperest. & ibi
Ludov. Gomez Inſt. de act. n. 43.

III.

Officium iudicis eſt liſtiſſimum. l. 1. ff. de ju-
risdict. & competit ex mera æq̄vitate, ubi defi-
cit obligatio. Bald. in l. ſin. §. ſin autem. C. de
furt. Gylman. 4. i. rot. 31. n. 11. Eſt enim illud ni-
hil aliud, niſi q̄vadam æq̄vitas à jure conceſſa.
l. q̄voad ſi Ep̄ſi 4. ff. de eo q̄d cert. loc. Unde
appellatione Officii iudicis non ſtatim venire
act onem, retulit Lud. Gomez. ad §. ſuperest. Inſt.
de actionib. tum q̄via j̄us & æq̄vitas ſint diver-
ſa, tum q̄via officium illud ſit remedium q̄voad
dam extraordinarium, q̄d concurrere cum
actione, q̄voad eſt remedium ordinarium, non
poteſt. l. in cauſa 13. ff. de minor. niſi largo mo-
do & improprie. l. actionis verbo 34. ff. de V. S.
jur. & l. pecunie 178. §. p̄na. eod. tit. l. dolus 44. ff.
mandat. l. actio. in perſonam 28. ff. de O. & A.
Franciſc. Aretin. conſ. 82. incip. Deus pius. col. 3.

IV.

Non omne q̄d officio iudicis continetur,
id ſtatim neceſſitati iuris ſubjicitur. l. non q̄voad
quid 40. ff. de iudic. Q̄voad enim Prætor ait,
omnibus Magiſtratibus concedi, ut iurisdictionem
ſuam defendant in l. 1. in princ. ff. ſi quis ius
dicent. id non de neceſſitate intelligendum
erit, cum non cogantur ſemper punire non ob-
temperantes: Oportet enim miſcere humani-
tatem ſeveritati: imò q̄voad poſſunt, ſine pu-
blico detrimento clementiores eſſe debent. l.
illicitas 6. §. ult. l. obſervandum 19. ff. de offic. pre-
ſtit. cum multa liceant q̄voad ſemper expedi-
unt, ut ex Apoſtolo Paulo loquitur Joh. Olden-
dorp. cl. 1. act. 2. in ſin. Q̄vapropter officium iu-
dicis non habere locum, niſi q̄vando res adeò
ſit liquida, ut nihil ei poſſit opponi, refert Bald.

in l. 2. n. 2. verſ. licet aliquis. col. 2. C. de execut. rei
judic. add. Pacian. 1. conſ. 81. n. 41.

V.

Officium iudicis toties implorari poteſt,
q̄voties ſe verba dirigunt ad iudicem. Wefenb.
in l. 8. n. 7. C. de p̄ſtit. Cetera ex ſequutus ſum pro-
lixè in tract. de Officio iudicis.

CAPUT XXI.

Omifſio.

Axioma I.

Omiſſum habetur pro omiſſo. l. commodiſ-
ſimè 10. de liber. & poſthum. Borcholt. p. 1. conſ.
4. q̄v̄ſt. 1. Surdus deciſ. 202. n. 10. Auctor tract.
de Cautel. & clauſ. advoc. c. 1. num. 1. dicens illud,
q̄voad verbis omiſſum eſt, verè & re ipſa omiſ-
ſum eſſe, ſiquidem ceſſantibus verbis, ceſſabit
& ipſa diſpoſitio. Wefenb. 2. conſil. 51. num. 328.
Tulc. l. 5. conſil. 89. num. 2. Et partes ſi voluiſ-
ſent, expreſſiſſent. Borcholt. 1. conſ. 27. q̄v̄ſt.
2. Cothman. 2. conſ. 74. num. 2. Q̄voad enim
q̄vis facile exprimere potuiſſet, ſi voluiſſet, id
ſi non expreſſit, nec voluiſſe cenſendus eſt, poſt
Burſat. Modeſtin. Piſtor. 2. conſil. 21. num. 52.
Thoming. 1. conſ. 31. n. 4. Goedd. 4. Conſ. Marp.
37. n. 123. & conſ. 41. num. 7. Thoming. deciſ. 44.
n. 8. Unde & omiſſum à teſtatore in ſcriptura
& prælatione verborum diſpoſitiva pro omiſ-
ſo haberi, not. Rol. à Valle conſ. 56. n. 7. vol. 3.
Phil. Dec. conſil. 205. incip. divino implorato. n. 5.
verſ. & ideo dicit. & ſeq. Tulc. tom. 3. lit. F. verb.
fideicommiſſum. conſ. 261. Non enim ſufficit te-
ſtatore ita voluiſſe vel ſenſiſſe, niſi etiam diſ-
ponat. l. quidam cum ſilium 46. de hered. inſt.
Dec. conſil. 63. num. 3. & etiam non ſufficit, cum
id velle non præſumatur, q̄voad non loquitur
Bald. in l. 1. §. ſin autem ad deficientis. C. de caduc.
tollend. per illum text. Goedd. 1. conſil. Marpurg.
25. n. 21. idem etiam obtinere in conſuetudine
vel ſtatuto, text. eſt in l. 1. C. de ſumma Trini-
tate.

Limita, niſi ſit omiſſum ratione rarioris uſus,
aut ſi omiſſum ſimile expreſſo, aut ſi in utroq̄ve
eadem ſit ratio. Tiraq̄vell. in retract. Leg.
§. 28. n. 6. & n. per cap. penult. de jurejur. Gyl-
man. p. 2. tom. 1. tit. 8. num. 56. & æq̄vitas ea-
dem verſetur in omiſſo, q̄voad in expreſſo. Natt.
conſ. 667. incip. de viribus ſubſtit. num. 15. verſ.
ubi loquens. Maſcard. de probat. conſil. 1349.
num. 8. Aut ubi Lex ex aliqua conjectura pot-
eſt haberi pro expreſſo. Brun. tract. ſtatut. art.
7. num. 4. Gylman. de tit. 8. num. 7. Unde etiam
nec omiſſus caſus dici poteſt, in q̄voad major ver-
ſatur ratio, q̄voad in verbis clariſ comprehend-
ſo. Oldrad. conſil. 224. reſponder. Cravert. conſ.
130. n. 7. lib. 1. ubi poſt Baldum ſubjungit, q̄voad
non dicatur omiſſus ille caſus, q̄vi ex mente diſ-
ponentis in expreſſo continetur, q̄voad ſimiliter
etiam reſponderunt Gozad. conſ. 65. in ſin. Pariſ.
conſ. 75. num. 38 lib. 2. & conſ. 66. num. 63. & conſ.
72. n. 98. lib. 4. Forſter. 1. Conſ. Marp. 25. n. 21. nec
Legem corrigit, q̄vi bona fide reſtituit id, q̄voad
omiſſum erat. l. de atate 11. §. q̄vi tacuit 4. ff. de in-
terrog.

verroq. in jur. fac. Jac. Concennat. 1. q. 4. sing. 9. n. 29. Quapropter hoc axiom. regulariter eo in casu verum intellexit Schraderus, quando requiritur expressa provisio; alias secus, 2. consil. 23. n. 93. q. de causa dicitur, quod quando quis illud omittit, ad quod scit aut scire debet se ratione officii sui necessario teneri, in manifesto dolo esse dicatur. l. dol. 44. l. si procuratorem 7. §. signor ante 7. ff. mandat. l. tutor. qui repertorium 7. ff. de administr. tutor. l. dolo 41. ff. ad L. Falcid. Lucas de Penn. in l. quemadmodum vers. 6. praesumitur dolus C. de Agricol. & censit. Grat. consil. 61. n. 14. vol. 2. Callean. 24. col. 4. vers. 4. Cephal. consil. 230. n. 4. vol. 2.

II.

Pro omisso habendum est, quod verbis non continetur. Bald. in l. ad probationem. C. de probat. Modestin. Pistor. consil. 19. n. 10. per l. quicquid adstringenda 99. de P. O. Tiber. Decian. respons. 22. n. 4. vol. 1. Menoch. consil. 14. n. 5. Welsenb. 1. consil. 15. n. 7. nec à nobis supplendum, Welsch. consil. 15. n. 42. per l. ultim. C. de falsa caus. adject. l. si de certa 31. ff. de transact. cap. venerabilem 34. extr. de Elect. siquidem jus civile directum est & strictum, nec supplet sine certa lege aut constitutione, Cujac. ad l. 28. §. & quod si tantum de liber. & posthum. licet enim interpretandi jus habeamus, supplendi tamen sine Legis auctoritate non habemus. Cujac. ad l. commodissimè ff. de liber. & posthum. cum mens in corde retenta, actui hominum non accommodetur. Berlich. decis. 262. n. 7. & seqq.

III.

Omissa & non petita multa lucrifacimus, quæ si petita, præstanda essent à nobis adversario. l. 2. §. quod ait 1. ff. quorum legat. l. peto 69. ff. de legatis 2. Marfil. singul. 341. Mantie. sing. 273. Schneidew. in Comm. ad Institut. de Usufruct. in princ. n. 11.

IV.

Omissio eorum, quæ necessaria non sunt, actum non vitiat. libere des palam 21. ff. de testam. Pantischan. 2. q. 3. n. 36. & 48. ita juramentum, calumnie omissum, non vitiat processum, si à parte expressè petitum non sit. l. 2. §. sed quia veremur. 4. C. de jurejur. propt. calum. ibiq; Bart. Ita libellus obscurus, etsi regulariter non valeat, Auth. offeratur. C. de lit. contest. l. fin. C. de annal. except. Dd. in l. 1. ff. de edend. si tamen contra illum nihil opponatur, procedit, si ex actis declarari possit. Bart. in l. edita. n. 2. C. de edend. Mantua. sing. 273. n. 1. incip. quoniam. similia exempla vid. & apud. Guid. decis. 221. incip. item dicta. Felin. in cap. sicut. n. 28. de rejudic. Anchar. consil. 136. n. 2. incip. ex consil. Dec. consil. 509. incip. viso consilio. Panorm. in cap. penult. n. 19. de judic. Gail. lib. 1. de P. P. cap. 11. num. 31. Matthesil. sing. 12. incip. not. quod.

V.

Omissum quod est in pactis, manet sub dispositione juris communis. l. si extraneus 6. ff. de condiç. caus. dat. l. illam 19. ubi Jason. in fin. de collar. Welsenb. in Comment. C. de servit. & aqua. num. 52. casus enim omissus habetur pro omisso, & remanet in dispositione juris communis.

l. si cum dote 22. pr. solut. matrim. l. commodat. finè de liber. & posthum. Barth. Cæpoll. 3. consil. 32. n. 29. Menoch. consil. 143. n. 24.

VI.

Omissum per oblivionem non habetur pro omisso. l. Seja 20. de instr. vel instrument. legat. l. 12. de probat. l. ult. de liberat. legat. Cujac. lib. 3. qq. Pauli ad l. 3. qui pot. in pignor.

VII.

Substantiale quando omittitur, non valet quod agitur. c. animadvertendum 2. 22. q. 2. c. ult. de pæn. distinct. 5. cap. in synodo 83. de consecrat. dist. 3. Omissio enim eo, quod pro forma servandum fuerat, actum nullum facit. l. cum his 8. §. prator. 17. ff. de transact. & omissio eo, quod omitti non debuit, praesumitur quid factum non esse. Roman. consil. 316. Paris. consil. 74. n. 29. vol. 1. Curt. jun. consil. 9. num. 1. vol. 1. Burlat. consil. 94. n. 2. vol. 1. cum paria sint aliquid non fieri, aut fieri quidem, sed non legitimè fieri, quoties 7. ff. qui satisdant. cog. l. de etate 11. §. nihil 7. ff. de interrog. act. Vult. 3. Conf. Marpurg. 34. n. 36. & omissum quod fieri consuetum, actum reddit suspectum & minus legitimum. Vult. 3. Conf. Marp. 17. n. 6.

VIII.

Quando aliquid omittitur propter majus bonum, non contemptus, sed providentia judicatur. c. cum Hadrianus 29. dist. 63.

IX.

Omissio casus vel per errorem contingens, cautè est supplenda. c. Spiritus 88. §. ecce 1. q. 1. c. nihil. 16. 7. q. 1. c. unic. dist. 52. & quidem sub gravi pœnâ ejus qui ad suppletionem obligatus est, l. fin. C. de Can. largit. tit.

X.

Pauperior non fit, qui aliquid omittit, seu non acquirit: sed qui de patrimonio suo perdit l. si sponsus 5. §. 13. de donat. inter vir. & l. 31. §. 7. eod.

XI.

Omissionis peccatum etiam coercetur. l. 3. §. 1. l. 4. de curat. bon. dand. etiam in iudice l. 40. §. judex. 1. de judic. Intellige verum quando omissio in alterius fraudem directò tendit, d. l. 4 & seqq. secus si oblique & per consequentiam. l. 6. d. 1. Interdum delictum omissionis pari pœnâ plectitur cum delicto commissionis Brunnem. ad l. 3. pr. C. de Can. largit. tit. Administrator Reipubl. qui ab herede (qui fideicommissio civitati præstando gravatus est) cautionem non exegit, ad omne interesse utili negotiorum gestorum actione tenetur l. 2. C. de admin. Rerum publ. sicut magistratus à tutoribus cautionem non exigens l. fin. ff. de Magistr. Conven. Et licet heres solvendo sit, civitas electionem habet, an contra heredem, an contra administratorem agere velit. Omissio Inventarii & restitutionis reliquorum in tutore dolus est, igitur contra eum in litem juratur. Monran. de Tutel. c. 32. Rat. 6. num. 1. 14. pag. 492. cum alias contra eum, qui omitendo delinquit, in litem non juretur. Jason. in l. 9. C. unde vi. num.